

3. NACIONALNA KONFERENCA O TRAJNOSTNI MOBILNOSTI

14. februar 2019

Poročilo

Letošnja Nacionalna konferenca o trajnostni mobilnosti, je bila najbolj obiskana doslej. Udeležilo se je 123 udeležencev iz raznolikega nabora ustanov: 47 predstavnikov občin, 14 predstavnikov regij, 10 predstavnikov osnovnih šol, 17 predstavnikov državne uprave, 23 strokovnjakov s področja prometa in 12 predstavnikov drugih ustanov. Konferenco je moderiral novinar Matej Praprotnik z Radia Slovenija.

Uvodno predstavitev je imela Polona Demšar Mitrovič, nacionalna koordinatorka Evropskega tedna mobilnosti (ETM) z Ministrstva za infrastrukturo (MZI). Predstavila je ključne aktivnosti, ki jih ministrstvo izvaja na področju trajnostne mobilnosti ter prioritete za naslednjih pet let. Tema je že nekaj let v Sloveniji zelo aktualna, zanimanje zanjo in kakovost izvedenih ukrepov se stalno povečujeta. Tri aktualne vsebine so uradni začetek ETM 2019, ki bo namenjen predvsem spodbujanju hoje in bo potekal pod sloganom »Gremo peš!«, izdaja Nacionalnih smernic za pripravo Mobilnostnih načrtov za ustanove ter prenovljena osrednja informacijska in strokovna točka za področje trajnostne mobilnosti v Sloveniji, Slovenska platforma za trajnostno mobilnost, katere upravljanje prevzema MZI.

Sledila je uradna otvoritev ETM 2019 v Sloveniji, ki jo je tokrat prišel izvesti evropski koordinator ETM Juan Caballero iz organizacije Eurocities. Zbrane je pozdravil tudi s pomočjo maskote Edgarja in na kratko predstavil zgodovino, namen in ozadje pobude, ki bo letos »polnoletna«, saj se v polnem obsegu aktivnosti izvaja že vse od leta 2002. Slovenija je predvsem v zadnjih nekaj letih izjemno aktivna. Je ena od držav z največjim deležem sodelujočih občin in stremi k stalnemu povečevanju kompleksnosti in kakovosti izvajanih aktivnosti.

Osrednja strokovna tema letošnje konference so bili Mobilnostni načrti za ustanove. Izkušen strokovnjak za trajnostno mobilnost iz Zuericha v Švici, Roberto de Tommasi, je predstavil svoje dolgoletne izkušnje s pripravo Mobilnostnih načrtov, postopek njihove priprave in pozitivne učinke. Ključni elementi izdelave načrtov so značilnosti lokacije ustanove, obstoječa infrastruktura ter upravljanje mobilnosti; z vidika izbire in izvajanja ukrepov je pomembna uravnoteženost med prisilami in vzpodbudami (t.i. push and pull pristop oziroma po domače palica in korenček); z vidika načrtovalskega okvira pa sta pomembna predvsem povezovanje prometnega in prostorskega načrtovanja ter ustrezna parkirna politika. Aljaž Plevnik z Urbanističnega inštituta Republike Slovenije je nato predstavil Nacionalne smernice za pripravo Mobilnostnih načrtov za ustanove, ki so bile pred kratkim izdelane v okviru nacionalnega projekta, financiranega s strani MZI in iz evropskih sredstev.

Prvi del dogodka sta zaključili predstavitvi najaktivnejših slovenskih občin v ETM 2018, Mestne občine Koper in Občine Polzela. Andreja Poklar iz Kopra je njihove aktivnosti predstavila prek občinske spletne strani, namenjene izključno ETM. Slednja je zelo dobro zasnovana in je bila eden pomembnejših elementov, ki so občini prinesli priznanje. Magda

Cilenšek iz Polzele je predstavila širok nabor aktivnosti, s katerimi je občina pokazala, da majhnost ni ovira za kakovosten program spodbujanja trajnostne mobilnosti med občani.

Plenarnemu delu so sledile tri interaktivne tematske delavnice, vsak udeleženec je lahko izbral dve. Teme delavnic so bile: Evropski teden mobilnosti – aktivna mobilnost; Mobilnostni načrti za ustanove – izzivi in rešitve ter Postopek uveljavljanja upravičenih stroškov – financiranje operacije.

V okviru delavnice o Evropskem tednu mobilnosti je najprej Juan Caballero predstavil izhodišča, ki jih za ETM 2019 predvideva evropski sekretariat. Poudaril je pomen aktivnosti mest, ki so motor ETM in predstavil nekatere inovativne ukrepe iz leta 2018. Nadaljevanje delavnice je bilo namenjeno predstavitvi predlogov ukrepov na temo hoje v slovenskih občinah in razpravi. Predlogi, za katere bodo pripravljena tudi kratka navodila za izvedbo, so naslednji: Sprehod z oceno stanja, Promocija načrtovanih ali izvedenih investicij, Promocija hoje v šolo, Merjenje klime "Pogoji za hojo" in Certifikat "Peščem prijazna ustanova". Razprava v skupinah je obravnavala predvsem tematske sprehode, različne ciljne skupine in izzive, povezane z njimi ter druge splošne izzive na področju aktivne mobilnosti.

Prvi del delavnice o Mobilnostnih načrtih za ustanove je bil namenjen vprašanjem za gostujočega strokovnjaka iz Švice, Roberta De Tommasija v zvezi z njegovimi izkušnjami s pripravo mobilnostnih načrtov. V drugem delu so udeleženci v manjših skupinah razpravljali, kako pristopiti k večjemu zaposlovalcu, ki je v občini vir prometnih težav, in ga prepričati, da pristopi k pripravi Mobilnostnega načrta. Predlogi so bili raznoliki, od omejevanja prostorskih pogojev in informacijsko-promocijskih aktivnosti, prek podobe podjetja in finančnih argumentov, spodbud in prisil, do izboljšanja ponudbe in pogojev za druge potovalne načine ter predstavitve primerov dobrih praks v medijih.

Tretja delavnica se je osredotočala na postopek uveljavljanja upravičenih stroškov v okviru javnih razpisov in neposrednih potrditev operacij za ukrepe trajnostne mobilnosti, ki jih vodi Ministrstvo za infrastrukturo. Udeležencem so bile predstavljene osnovne informacije o načinu uveljavljanja stroškov, navodila za vnos podatkov v sistem in elementi, na katere je potrebno biti še posebej pozoren. Dodatne informacije so bile nato podane še v sklopu razprave, v kateri so udeleženci postavljali specifična vprašanja.

Da je tema trajnostne mobilnosti aktualna za vse več akterjev, kaže tudi izredno zanimanje za letošnjo konferenco, ki je preseglo pričakovanja. To je vsekakor dobra iztočnica za nadaljnje kakovostno strokovno delo na tem področju.